

Wie nu reeds daartoe wenscht over te gaan en maatregelen tot verbetering van het ras verlangt, kan op het terrein van „Het Nederlandsche Volk” niet vinden, wat hij zoekt.

Wie evenwel met KOCH en STEPHAN ons volk genealogisch wenscht bestudeerd te zien, en met laatstgenoemde van „de praktische maatschappelijke toepassing van hetgeen waartoe waarschijnlijkheden, regels en z.g.n. wetten die ternauwernood halve waarheden zijn, zouden kunnen verlokken” geen heil verwacht, doet wel door den arbeid van de vereeniging „Het Nederlandsche Volk” op allerlei wijze krachtig te steunen, o. a. door toetreding als lid.

Wie niet in staat of niet bereid is tot betaling van contributie kan als lid-niet-contribuant zijn medewerking verleenen.

Voor belangstellenden merk ik op, dat het Dagelijksch Bestuur besloten heeft te beginnen met een onderzoek van de bevolking van Gelderland en Utrecht; een bijzondere commissie is reeds voor dit doel samengesteld. Zij zal zonder twijfel de medewerking van de geneeskundigen in beide provinciën voor haar onderzoek zeer waardeeren.

Aan hen die nadere inlichtingen mochten verlangen omtrent de vereeniging „Het Nederlandsche Volk” verschaf ik die gaarne.

Utrecht, 6 Maart 1914.

Dr. J. H. SCHUURMANS STEKHOVEN.

EUGENESE.

Met instemming werd door mij gelezen het artikel van collega STEPHAN over eugeneze. Waar iemand met rijpe levenservaring, aan het hoofd staande van een groot ziekenhuis, zijn waarschuwende stem laat hooren, daar is het begrijpelijk, dat dat woord wel moet inslaan. Ik meen dan ook, dat collega STEPHAN zeer zeker niet alleen staat in zijn meening. M. i. is de geneeskunde nog niet rijp genoeg, heeft zij nog niet genoeg de leiding, het vertrouwen, om in dit vraagstuk den weg te wijzen, is er nog niet genoeg eenheid in de geneeskunde.

Zoolang de geneeskunde niet heeft het volle vertrouwen op lichamelijk, zoowel als op geestelijk gebied, zoolang zullen alle proefnemingen in deze richting zeker mislukken, niet op het lichamelijke, maar wèl op het geestelijke terrein, m. a. w. het zou slechts kunnen strekken om de krankzinnigengestichten nog grooter te maken. Dat dan ook de psychiaters niet met kracht opkomen tegen deze voorbarige poging is mij een raadsel.

In de psychiatrie is de eenheid dan ook zeer zeker nog niet aanwezig. Wanneer ik bijv. als mijn meening te kennen geef, dat, wanneer de alcohol *niet* op de wereld was, de krankzinnigengestichten toch even vol zouden zijn, dan loop ik alle kans van vele zijden aangevallen te worden, misschien zelfs wel zelf krankzinnig verklaard te worden, door een psychiater aan het hoofd staande van een of ander krankzinnigengesticht. En toch durf ik dit met allen ernst beweren. Mijn meening nl. is, dat het misbruik maken van alcohol op zich zelf reeds is een afwijking op geestelijk gebied; de misbruiker *was* dus ziek, heeft dus een afwijking; heeft geen wilskracht, geen voldoende zelfcritiek.

De voorbeelden door collega STEPHAN genoemd van vorstelijke personen zijn zeer sprekend, maar wij hebben ook slechts rond te kijken en ons gezond verstand te gebruiken. En dan zien wij herhaaldelijk in onze practijk, soms zelfs in onze omgeving, de waarheid van het schitterend spel der *regeneratie* van een geslacht, ook wel in het gezin van den dronkaard, waar soms juist de alcohol als afschrikwekkend voorbeeld voor de kinderen dient, die dan dikwijls een uitstekend nageslacht ter wereld brengen.

De erkenning van die *regeneratie* in het mensdom is niet groot genoeg, dat is dus de erkenning van die groote *macht*, noem het *natuur*, noem het *God*. En dat de eenheid in de psychiatrie nog veel te wenschen overlaat, blijkt ook weer uit de verschillende zienswijzen herhaaldelijk bij ontoerekenbaarverklaringen en dergelijke voor de rechtbank. Wat is bijv. een psychose, een hysterische psychose, waar is de grens van de psychose en het normale; dat zijn alle persoonlijke opvattingen, tenzij natuurlijk de afwijkingen zeer grof zijn. En wanneer wij ons illusies maken, dat wij een lichamelijk kerngezond menschenras zouden kunnen fokken, dan zouden wij later voor bittere ontgoochelingen kunnen komen te staan, als bleek, dat de psychische afwijkingen zooveel te grooter waren geworden.

Een merkwaardig feit, dat zich nu reeds voordoet en vooral bij het vrouwelijk geslacht (uitzonderingen daargelaten), is, dat naarmate de lichamelijke eigenschappen des te meer aan het ideale beantwoorden, wij herhaaldelijk zien, dat de psychische afwijkingen (met name vooral de hysterie) des te grooter zijn. Laat ons waken, dat een dergelijke toestand niet verergert. Daarom is het waarschuwend woord van collega STEPHAN zoo zeer op zijn plaats.

Santpoort, 1 Maart 1914.

A. DE GROOT L.ZN.

DE AMSTERDAMSCHЕ SPECIALISTENVEREENIGING EN HET ZIEKENFONDS A. Z. A.

In het jaarverslag 1913 der Amst. Spec. Vereeniging zegt de secretaris: „Inmiddels werd door het Alg. Ziekenfonds te Amsterdam aan de A. S. V. aangeboden een collectief contract om voor 26 cts. per jaar en per lid den leden alle specialistische hulp, ook huisbezoek, te waarborgen. Gelukkig werden de bezwaren, die zich daartegen verzetten, gevoeld en is daarvan niets gekomen. Toch is het goed, dat zulk een aanbod is gedaan, opdat de historieschrijver zal weten, wat men in 1913 heeft durven aanbieden voor diensten, die dengene die ze bewijst niet alleen tijd en moeite, maar meestal nog geld ook kosten aan instrumenten, lokaalhuur, bediening, verband en geneesmiddelen”.

Als voorzitter der G. C. van A. Z. A. zij het mij vergund tegen de voorstelling, zooals die hier gegeven wordt, op te komen. Het bestuur van A. Z. A. ontving op 15 Jan. 1913 het volgende schrijven van het bestuur der Amst. Spec. Vereeniging:

„Aangezien de pogingen ingesteld door het bestuur der V. V. Z. om door vaststelling der contributie der ziekenfondsleden op 13 cts. per lid per week zijn afgestuit op den tegenstand van een ziekenfonds, dat meende de verhooging van 3 cent niet noodig te hebben, voor de ook door hem als billijk erkende eischen, komen wij tot u met het verzoek om met het bestuur der A. S. V. te willen sluiten een contract op de navolgende voorwaarden:

1. Het bestuur der A. S. V. ontvangt op nader vast te stellen tijden van u $1/2$ cent per week per ziekenfondslid.

2. Voor bovengenoemde som garandeert het bestuur uit naam van de leden der A. S. V., die zich voor de behandeling van ziekenfondsleden beschikbaar stellen, alle specialistische behandeling op dezelfde wijze, als reeds gedurende langen tijd in de poliklinieken deze wordt verstrekt”.

Zooals hieruit ten duidelijkste blijkt, is het aanbod niet uitgegaan van het bestuur van A. Z. A., maar is dit integendeel door de specialisten zelve aan A. Z. A. gedaan.

De secretaris heeft dus de zaak juist omgekeerd.

In de besprekingen, die naar aanleiding van dit schrijven door de G. C. met het bestuur der A. S. V. gevoerd zijn, is ook de vraag van de hulp aan huis aangeroerd. Het is duidelijk, dat deze, die bij particulieren reeds zoo zelden noodig is, bij zieken-